

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Arehta Tatiana împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016 prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Arehta Tatiana cu toate materialele anexate,

constată:

La 09 iulie 2015, Arehta Tatiana reprezentată de avocatul Crivenco Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate.

În motivarea acțiunii a indicat, că în perioada 01 iulie 2012 - 31 august 2012 a activat în cadrul ÎCS „Barza Neagră Grup” SRL în baza contractului de prestări servicii nr. 65/H.

La data de 01 septembrie 2012 a fost angajată în funcția de învățătoare la clasele primare în baza ordinului nr. 11 din 01 septembrie 2012 la școala primară-grădiniță din satul Trestieni, comuna Colicăuți, raionul Briceni.

Ulterior, în baza contractului de muncă nr. 1 din 31 august 2012 a fost angajată prin cumul în calitate de consultant la „Brend Stil” SRL.

Indică că la 22 octombrie 2012 i-a fost acordat concediu de maternitate până la data de 24 februarie 2013, iar contribuții de asigurări sociale i-au fost achitate de către toate instituțiile în care a activat, fapt ce confirmă prin extrasul din cont eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Edineț.

Astfel, menționează reclamanta că considerînd că este în drept de a beneficia de indemnizație de maternitate de la locul de muncă de bază stabilită din venitul mediu lunar și care conform răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale din 26 mai 2015 constituie 74 190,09 lei, s-a adresat pîrîților și a solicitat stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate.

Însă, prin răspunsul nr. 3 din 14 februarie 2014, pîrîții i-au comunicat că o decizie în acest sens va fi luată după soluționarea dosarului penal privind controlul veridicității materialelor prezentate.

Menționează că la data de 16 martie 2015 Procuratura sect. Centru mun. Chișinău a dispus clasarea procesului penal pe cauza penală nr. 2013928193, iar la data de 03 aprilie 2015 s-a adresat cu o cerere către Primăria com. Colicăuți raionul Briceni solicitînd stabilirea, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate.

La cererea din 03 aprilie 2015 Primăria com. Colicăuți raionul Briceni i-a expediat o adresare, prin care i-a comunicat că cererea ei a fost expediată după competență către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni, iar ulterior, prin răspunsul din 06 iunie 2015 pîrîții i-au comunicat că nu cunosc modalitatea de raportare și achitare a cheltuielilor respective și consideră că anume Casa Teritorială de Asigurări Sociale Edineț urmează să achite indemnizația solicitată.

Consideră că răspunsul pîrîților este ilegal și urmează a fi anulat.

În drept, își întemeiază cerințele în baza art. art. 49 alin. (1) și (2) din Constituția RM, art. art. 1, 2 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489-XIV din 08 iulie 1999, art. 5 alin. (1) lit. d), 16 din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale 289 din 22 iulie 2004, art. art. 23, 124 alin. (1) din Codul muncii, pct. pct. 21, 6 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale aprobat prin hotărîrea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2006, art. 13 alin. (2) și (3) și pct. 1 și 1.1 din Anexa nr. 3 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2012 nr. 270 din 23 decembrie 2011, art. 8 alin. (2), pct. 4), 5) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 din 16 octombrie 2013 și art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28 decembrie 2006.

Solicită, anularea răspunsului nr. 32 din 04 iunie 2015, cu privire la refuzul stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate și obligarea pîrîților să-i stabilească, calculeze și să-i achite indemnizația de maternitate reieșind din venitul mediu lunar asigurat, realizat pe întreaga perioadă din data de 01 iulie 2012 pînă la data de 31 octombrie 2012.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 13 iulie 2015, a fost refuzat în primirea cererii de chemare în judecată, fiind remise Tatianei Arehta cererea de chemare în judecată cu toate materialele anexate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 a fost admis recursul declarat de către Arehta Tatiana, casată încheierea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21 octombrie 2015, a fost corectată greșeala strecurată în decizia instanței de apel prin substituirea sintagmei „Judecătoria Briceni” cu sintagma „Judecătoria Edineț”.

Prin încheierea Judecătorei Edineț din 30 decembrie 2015 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni și Consiliul raional Briceni.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 21 martie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La e 04 aprilie 2016, Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Arehta Tatiana, prin intermediul avocatului Crivenco Roman, s-a acordat apelantei termen pînă la 17 mai 2016 ora 16.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, depunerea apelului motivat și explicat că în cazul în care nu v-a lichida neajunsurile menționate și nu v-a prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu v-a fi considerată depusă și împreună cu documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, a fost restituit apelul declarat de Arehta Tatiana cu toate documentele anexate, pe motiv că nu au fost înlăturate neajunsurile din cererea de apel, în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016.

La 31 mai 2016, Arehta Tatiana reprezentată de avocatul Crivenco Roman a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 17 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casare încheierii contestate și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată.

Astfel, invocînd prevederile art. 112 CPC, care reglementează termenele de procedură, menționează că apelul motivat a fost depus în interiorul termenului stabilit de instanță și anume la data de 17 mai 2016 ora 12.04, fiind depus prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” fapt ce se confirmă prin bonul fiscal cu numărul de înregistrare B90201833 chitanța nr. DS2012043415AR/1 și Avizul de recepție, în care este indicată ora și data expedierii scrisorii, precum și data recepționării acesteia de către destinatar.

Susține că la caz a fost stabilit un termen cu referire la odată calendaristică și oră exactă pentru efectuarea actului de procedură - depunerea apelului motivat, care a fost efectuată cu 3 ore și 56 minute înainte de expirarea termenului stabilit de instanță doar că prin intermediul oficiului poștal.

Or, faptul că apelul motivat a fost depus prin intermediul serviciului poștal și nu direct în instanță nu constituie motiv de restituire a apelului și privire a persoanei la accesul liber la justiție, cu atît mai mult cu cît din încheierea instanței de apel din 29 aprilie 2016 nu rezultă că actul urma a fi depus direct în instanță.

Consideră că o asemenea situație ar fi fost posibilă în cazul în care instanța prin încheierea de a nu da curs a cererii de apel ar fi stabilit data și ora ședinței în care urma a fi depus apelul motivat, însă din încheierea din 29 aprilie 2016 nu rezultă că instanța a stabilit o ședință de judecată, și nici o citație în acest sens nu a fost expediată părților la dosar.

Mai mult decît atît, faptul neexpedierii citației se dovedește prin scrisoarea de însoțire a copiei încheierii din 29 aprilie 2016, în care nu sunt efectuate careva

mențiuni cu privire la citarea părților în ședința de judecată sau despre data și ora ședinței.

Susține că chiar și pe portalul instanțelor de judecată, ședința din 17 mai 2016 ora 16.00 nu a figurat, iar informația a fost plasată pe data de 18 mai 2016, când la rubrica „agenda ședințelor” a fost indicat că pe 17 mai 2016 ora 16:00 a avut loc ședința de judecată, iar apelul a fost restituit.

Prin urmare, consideră că odată ce apelul a fost depus în interiorul termenului stabilit de instanță, iar o ședință de judecată nefiind fixată, nu a existat nici temeii pentru restituirea apelului.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta Arehta Tatiana s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 31 mai 2016, împotriva încheierii instanței de apel din 17 mai 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, prin hotărârea Judecătorei Edineț din 21 martie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Arehta Tatiana împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate (f.d.174 Vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea pronunțată, la data de 04 aprilie 2016, Arehta Tatiana reprezentată de avocatul Crivenco Roman, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.180-181 Vol. I).

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman, fiindu-i acordat apelantei Arehta Tatiana termen pînă la data de 17 mai 2016 ora 16.00 pentru lichidarea neajunsurilor, și anume, depunerea apelului motivat și explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta apelul motivat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită (f.d. 205-206 Vol. I).

Este cert și faptul că la data de 06 mai 2016, reprezentantul apelantei Arehta Tatiana, avocatul Roman Crivenco a recepționat copia încheierii instanței de apel din

29 aprilie 2016, fapt ce se confirmă prin Avizul de recepție nr. CN 07 din 04 mai 2016 anexat la materialele cauzei (f.d. 208).

Cu toate acestea, avocatul Roman Crivenco în interesele Tatianei Arehta a depus cererea de apel motivată la data de 17 mai 2016 ora 12.04 prin intermediul oficiului poștal a ÎS „Poșta Moldovei”, fără a se asigura că apelul motivat va fi transmis instanței de apel pînă la orele 16.00 aceleiași zile, după cum a fost stabilit prin încheierea de a nu da curs cererii de apel.

Respectiv la data de 17 mai 2016 ora 16.00, Curtea de Apel Bălți, conducîndu-se de prevederile art. 369 alin. (1) CPC a restituit cererea de apel depusă de către avocatul Roman Crivenco în interesele Tatianei Arehta și a remis apelantei cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.212-214 Vol. I).

Sub acest aspect nu constituie temei de admitere a recursului argumentele reprezentantului Tatianei Arehta avocatul Crivenco Roman precum că cererea de apel motivată a fost depusă prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la data de 17 mai 2016 ora 12.04, cu 3 ore și 56 minute înainte de expirarea termenului acordat de instanță. care a fost stabilit pînă la data de 17 mai 2016 ora 16.00, iar faptul că apelul motivat a fost depus prin intermediul oficiului poștal nu poate fi reținut ca temei de restituire.

Aceasta deoarece, prin încheierea din 29 aprilie 2016, Curtea de Apel Bălți a acordat apelantei Arehta Tatiana termen pentru lichidarea neajunsurilor și a explicat expres apelantei că în cazul în care în termenul stabilit – pînă la data de 17 mai 2016 ora 16.00 nu v-a prezenta apelul motivat, cererea de apel v-a fi restituită.

Însă, reprezentantul Tatianei Arehta, avocatul Crivenco Roman, recepționînd încheierea instanței de apel din 29 aprilie 2016 și cunoscînd că termenul-limită stabilit de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor este 17 mai 2016 ora 16.00, nu a întreprins acțiunile necesare pentru lichidarea neajunsurilor, depinînd apelul motivat în ultima zi a termenului acordat de instanță, la 17 mai 2016 ora 12.04 prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” mun. Chișinău, fiind conștient că pînă la expirarea termenului acordat de instanță - 17 mai 2016 ora 16.00 (în decurs de 3 ore și 56 minute) apelul motivat nu va fi transmis Curții de Apel Bălți, și respectiv, nu va fi prezentat în termenul stabilit prin încheierea din 29 aprilie 2016, ce va genera survenirea sancțiunii pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz restituirea cererii de apel.

În aceste condiții, instanța de recurs remarcă că apelanta, la caz, avocatul Roman Crivenco, în interesele Tatianei Arehta avînd la cunoștință despre necesitatea prezentării apelului motivat pînă la data de 17 mai 2016 ora 16.00, nu a asigurat prezentarea apelului în interiorul termenului stabilit de instanță, depunînd acesta prin intermediul oficiului poștal conștientizînd că în termenul-limită stabilit de instanță, pînă la 17 mai 2016 ora 16.00 apelul motivat nu v-a fi prezentat, iar o atare lipsă de diligență este sancționată de lege prin stingerea elementului de protecție juridică a dreptului pretins lezat.

Remarcă sugerată și prin prisma prevederilor art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Iar în conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de drepturi, dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Totodată, instanța de recurs apreciază critic afirmația recurentului, cu referire la faptul că întrucît apelul motivat a fost depus prin intermediul oficiului poștal

înainte de expirarea termenului stabilit de instanță, prin prisma prevederilor art. 112 alin. (3) CPC, care reglementează expirarea termenului de procedură, se consideră depus în termen.

Or, prevederile art. 112 alin. (3) CPC, statuează expres că actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen, iar dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen, și sunt incidente situațiilor în care instanța stabilește un termen în zile pentru îndeplinirea actului de procedură, astfel, fiind considerate depuse în termen documentele sau mijloacele bănești predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului.

Pe cînd în speță a fost stabilit un termen cu referire la odată calendaristică și oră exactă pentru efectuarea actului de procedură - depunerea apelului motivat, respectiv dispozițiile art. 112 alin.(3) nefiind incidente cazului dat.

Însă relevanță avînd prevederile art. 113 alin. (1) și art.10 alin. (1) CPC, care indică că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În aceste condiții, sunt lipsite de sens și alte critici aduse în susținerea cererii de recurs, sau, cele constatate indică incontestabil la faptul că apelul declarat de Arehta Tatiana a fost restituit pe motiv că apelanta nu s-a conformat indicațiilor încheierii instanței de apel din 29 aprilie 2016 și pînă la data de 17 mai 2016 ora 16.00 nu a prezentat apelul motivat.

De altfel, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că reprezentantul Tatianei Arehta, avocatul Crivenco Roman, știind că a depus încă la 04 aprilie 2016 cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Or, însuși avocatul Crivenco Roman în apelul nemotivat indică la faptul că în partea ce ține de motivarea cererii de apel se va expune la momentul primirii hotărârii motivate. Iar conform scrisorii de însoțire nr. 5655 copia hotărârii motivate a Judecătoriei Edineț din 21 martie 2016 i-a fost expediată la 15 aprilie 2016 (f.d. 197 Vol. I).

La acest capitol se va remarca și faptul că, reprezentantul Tatianei Arehta, avocatul Crivenco Roman, din data depunerii apelului nemotivat - 04 aprilie 2016 și pînă la data restituirii acestuia - 17 mai 2016, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelanta nu s-a conformat indicațiilor din încheierea instanței de apel și nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit de instanță, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC

Pentru considerentele menționate și vînd în vedere că criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Arehta Tatiana, reprezentată de avocatul Crivenco Roman.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 17 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Arehta Tatiana împotriva Consiliului comunal Colicăuți raionul Briceni, Primarului comunei Colicăuți raionul Briceni, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Sociale Briceni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea stabilirii, calculării și achitării indemnizației de maternitate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru